

[ח] שובבי"ם הזמן לתיקון פגם הברית

כמו שכתב האריז"ל וכבר אמרנו שעיקר זמן התיקון בשבתות שבהן. דשבת ברזא דברית כמ"ש בזה"ק (ח"ב צ"ב) צדיק איהו שבת (כמ"ש שם צ"ד: ובוהו חדש פרשת תשא) וקדושת השבת שמתחדש בכל שבת היא קדושת הפרשה שקורין בה. ופרשת שמות מורה שאף שהיו ישראל משוקעין בקליפת מצרים כעובר בטבטן אמו מכל מקום עלתה צעקתם כמו שנאמר ואת צעקתם שמעתי וגו' וכתוב ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי. והוא תיקון לפגם זה כמו שבארנו כמה שנאמר (תהלים לד, י"ז) פני ה' בעושי רע דקאי על פגם זה שנקרא רע בעיני ה' כמ"ש בזה"ק (ח"א ר"ט): ובגמרא (נדה י"ג:) וכתוב בתריה צעקו וה' שמע דצעקה מועיל לפגם זה (ונתבאר כמה פעמים) ובזה"ק פרשה זו (כ' ריש ע"א) צעקה גדולה מכולן שצעקה היא בלב הדא הוא דכתיב (איכה ב, י"ח) צעק לבס אל ה'. וכתוב אחר כך (תהלים לד, י"ט) קרוב ה' לנשברי לב והזמן לזה בשבת שנעשה הישראל עני ונכה רוח כשחושב ונותן אל לבו כל העובר עליו בימי המעשה וכמו שאמרנו שפסוק זה נדרש (תנא דבי אליהו רבה פרק א') על יום השבת (ונתבאר סוף ויחי) ואז מועיל אף לפגם הזה שמנע התשובה ממנו בזה"ק (ח"א ר"ט):

9

3

וההפטרות מפרשה זו ביום ההוא יתקע בשופר גדול. שופר מורה על יראה כמו שנאמר (עמוס ג, ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. ושופר גדול בינה כמ"ש בזה"ק (ח"א רס"ו:) והיינו כשנכנס היראה לנקודה שבלב וההתעוררות במעמקי הלב מועיל אף לנדחים בארץ מצרים והיינו שיודעים ששורשם מישראל כמו במצרים שהיו מצוינים שם. רק שהם נדחים מוקף בקליפה מכל צד כעובר במעי אמו כמו בגלות מצרים והם מתיאשים. ואף האובדים בארץ אשור שנטמעו בין האומות ואינם יודעים כלל שהם זרע ישראל. מכל מקום על ידי השופר גדול יתעוררו גם כן לתשובה. וזה שאמרו שמושלל בעולם הזה ובעולם הבא. מדת מלכות ובינה יראה עילאה ותתאה ושניהם בחינת לב וכמו שאמרנו והצעקה בלב כדרך שנאמר (איכה ב, י"ח) צעק לבס וגו' ומועיל אף לפגם זה לתקן השורש על ידי תשובה עילאה:

בזה כיון שאמר עליהם שנושאים עיניהם בכנות הארץ וסברו שבמומו פוסל (ונתבאר כמה פעמים) וכן עיקר גלות מצרים היה לתיקון פגם זה ובאמת על הכלל הועיל גלות מצרים שנתבררו כולם במדת צדיק יסוד עולם וכמו שאמרנו (שיר השירים רבה ד, כ"ה) יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן העררה ונגדרו כל הזכרים בזכותו. ואחת היתה ופרסמה הכתוב ומכלל שבזכרים לא נמצא אף אחד. מכל מקום בפרט יכול להיות שיהיה אחד שיקלקל ויצטרך להמכר לעבד לתיקון פגם זה ועל זה כתיב כי תקנה וגו' ובשביעית יצא שיש לו תיקון בבחינת שמיטה שבת תתאה. ואף מי שמשוקע ביותר חס ושלום עד שיאמר אהבתי את אשתי וגו' מכל מקום גם לזה יש תיקון ביובל שהוא בחינת שבת עילאה והוא שופר גדול דכתיב (ישעיה כ"ו, י"ג) ובאר וגו' והנדחים בארץ מצרים והיינו אף המשוקעים בקליפת מצרים שהיא ערות הארץ. מכל מקום יתעורר בלבם תשובה על ידי השופר גדול שהוא בחינת שבת עילאה יובלא.

ושבת ברזא דברית כמ"ש בזה"ק (ח"ב צ"ב). שהוא מיוחד לתיקון פגם הברית. והוא גם כן שמירה להבא דכתיב (ישעיה נ"ו, ב') שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע ודרשו במכילתא (בשלח ויסע ה') שמשומר מן העבירה ונראה שמרמו ביחוד על פגם זה שנקרא רע כמו שאמרנו. וכן הוא תיקון על העבר שנדרש (שבת ק"ח:): שאפילו עובד עבודה זרה כאנוש מחול לו. ובעובד עבודה זרה נכלל כל העבירות וקל וחומר שעל ידי שמירת שבת יש תיקון לפגם הברית. ובסעודת יום שבת שהוא כנגד שבת עילאה כמ"ש ברעיא מהימנא (סם) תיקון לכל אחד מישראל ואף הנדחים בארץ מצרים מכל מקום על ידי שבת עילאה שהוא השופר גדול יכולים להתעורר לתקן הכל שיהיה טוב מאד ואומרים נהורא ישרי בה שזוכין לאור זרוע לצדיק:

ב. ימי גמולת אשכול אשכול אשכול

תקיפות שיוכל לעמוד מנגד ולהתגבר בתשובה ויתקבל. ומה שאמרו חוץ מאחר היה רק שלא יסייעוהו אבל אם היה זוכה להתגבר בתשובה היה מתקבל גם כן. וכן דברי רבי שמעון בן יוחאי נקראו גם כן דברי אלהים חיים והבעל תשובה יכול לדחוק עצמו ולמיעל ומתקבל בתשובה וזה גם כן מרומז כמה שנאמר נוכח פני אדני". וזה שאמרו בתנא דבי אליהו ואלולי שהדבר כתוב וכו'.

וזה נרמז במאמר בראשית שעל ידי תשובה יכול לתקן החושך ותוהו ובוהו שמרמו למעשיהן של רשעים כמו שאמרו בבראשית רבה (ב, ה) שיהיו נעשים זדונות כזכויות ועל דרך מה שמוכא (זהו ח"ב קפ"ד) דלית נהורא אלא ההוא דנפיק מגו חשוכא דאחר כך נאמר יהי אור כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא. ואחר כך ויהי אור כנגד ספר ואלה שמות שמשא רבינו הוריד התורה שבה יש תיקון לפגם זה להבא דאצולי מציל מהרהורים רעים וכמו שאמרנו (סוכה נ"ב:) אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש דהיינו להכניס החשק לדברי תורה. וכן על ידי דברי תורה יש תיקון לפגם זה על העבר וכמו שאמרנו דזה שנאמר (משלי ד, כ"ב) ולכל בשר מרפא דקאי על פגם זה דנקרא בשר ובקדושה בשר קודש ובהיפך בשר חמורים. ועל כן כתב האריז"ל שזמן ששה שבועות אלו שראשי תיבות שובבי"ם מסוגל לתיקון פגם זה. שמות שזכר בו לידת משה עד יתרו שבו מתן תורה שיצאו ישראל מאפילה לאור. ואחר כך משפטים דכתיב בו כי תקנה עבד וגו' והיינו מי שקלקל כל כך עד שנמכר לעבד. שזה גורם פגם זה וכמו שמצינו בחם שקלקל ששימש בתיבה כמו שאמרנו בסנהדרין (ק"ק:) שהיה פגם הברית כיון שנאסר להם. וכן איתא למאן דאמר רבעו (שם ע') נתקלל בנו לעבד. וכמו שאמרנו דמהאי טעמא מכרו ליוסף שחשדוהו לפגום

5

9

10

10

10

10

10

10

10

10

9

10

10

10